

HARBİN 1942 PLÂNI

Asya - Akdeniz - Afrika ve Okyanuslar

Bir uzlaşma sulhu olmazsa 1942 harbin en müt-hiş ve kanlı sahnelerini içinde derliyecektir. Bu yıl içinde devlerin bütün imkânlarıyla birbirleriyle döğüşükleri görülecektir..

Yazan: ETEM İZZET BENİCE

Karşılıklı fedakârlığa dayanan bir uzlaşma sulhu, esasında pek zayıf bir ihtimal olmakla beraber bu ve husule getirilemediği takdirde 1942 muhakkak ki, harbin unutulmaz yılı olacaktır. Bu yılda dünya devlerinin girt, girtlağa geldiğini ve dünyayı yeniden taksim için en kanlı, en tehlikeli harpleri verdiklerini göreceğiz.

Tahmin ve görüşümüze nazaran Alman - Sovyet mücadelesi Sovyet ordusunun mağlûbiyeti ve Sovyet Rusyanın Almanya - Japonya ve müttefikleri tarafından taksimi gibi bir neticeye minceer olduğu takdirde 1942 nin harp sahneleri Asya - Akdeniz, Afrika ve Okyanuslarda safha safha cereyan edecektir.

Japonya belki 1942 yazında Pasifik'de, Cenup Asyasında Amerika ile başabaş dövüşecek; İngiltere Almanya - İtalya ve diğer müttefikleri ile karşılaşmak zorunda kalacaktır. Harp bu safhada girdikten sonra İngilterenin Amerika, Amerika İngiltere ve yardım sadece kendi cephesine düşecek hasımlarla boğuşmak olacaktır.

Merhalde Pasifik'de, Cenup Asya sularında, Avustralya, Yeni Zelând bölgelerinde harbin siklet, Japonya - Amerika arasında; Hindistan - Siyam Hongkong bölgelerinde İngilterenin omuzlarında temerküz etmekle beraber Almanya ve İngiltere arasındaki harbin sahaları daha ziyade bu şekilde tasavvur olunabilir: Orta ve Yakın Şark - Şimali Afrika - Akdeniz çevresi - Britanya adaları.

Alman ordularının Kafkaslara dayandıktan sonra hemen ne yapacakları malûm değildir. Belki İran hududuna kadar inmek, petrol kaynaklarını ilkbahardan önce ele geçirmek isteyecekler ve yeni haraket mevsimine kadar bununla iktifa etmeyecekler yeni bir sıraya için hazırlanacaklardır. Yine belki Moskova'yı düşürdükten ve Sovyet ordusunu Ural gerilerine sürdükten sonra duracaklar, Asya Rusyanın Japon kuvvetleri (Devamı 3 üncü Sahifede)

Moskova pek kolay düşecek gibi değil!

Alman hükûmetinin sözcüsü matbuata böyle söylüyor

Almanlar ay başından beri Moskova muharebesinde yarım milyon zayıf vermişler

Londra, 19 (A.A.) — «Times» gazetesinin Stokholm muhabiri bildiriyor: Alman hükûmetinin sözcüsü, Moskovanın yakında zaptedilmesinin beklenmemesini matbuata bildirmiştir. Çünkü bundan evvel, tehcizatı hâlâ mükemmel olan büyük Timoçenko ordularının bakiyesi tarafından şiddet ve ısrarla müdafaa edilmekte olan ve ustalıkla tanzim edilmiş bulunan derin bir münaka üzerindeki müstahkem noktaların alınması lâzımdır. Almanlar Moskova'yı cemberlemek niyetinde iseler, sol cenahlarının Vloga nehri üzerinde kalın, Moskova demiryolu ile Kalinin arasındaki Kimri üzerine doğru ani olarak uzanacağı tahmin edilebilir. Harita üzerinde bu noktalar birbirlerine yakın olmasına ve Moskovanın bu cihetten müdafaa aksini cihetten müdafaaından daha kolay

İki Alman neferi bir mâniayı zorluyorlar

lay olmasına rağmen, mesafeler çok büyüktür. Bu hareket mevkiî tablike konsa bile, doğu istikametinde, merkezden geçen ve Sibirya'yı giden e-hemmiyetli demiryolu muntakasında, (Devamı 3 üncü Sahifede)

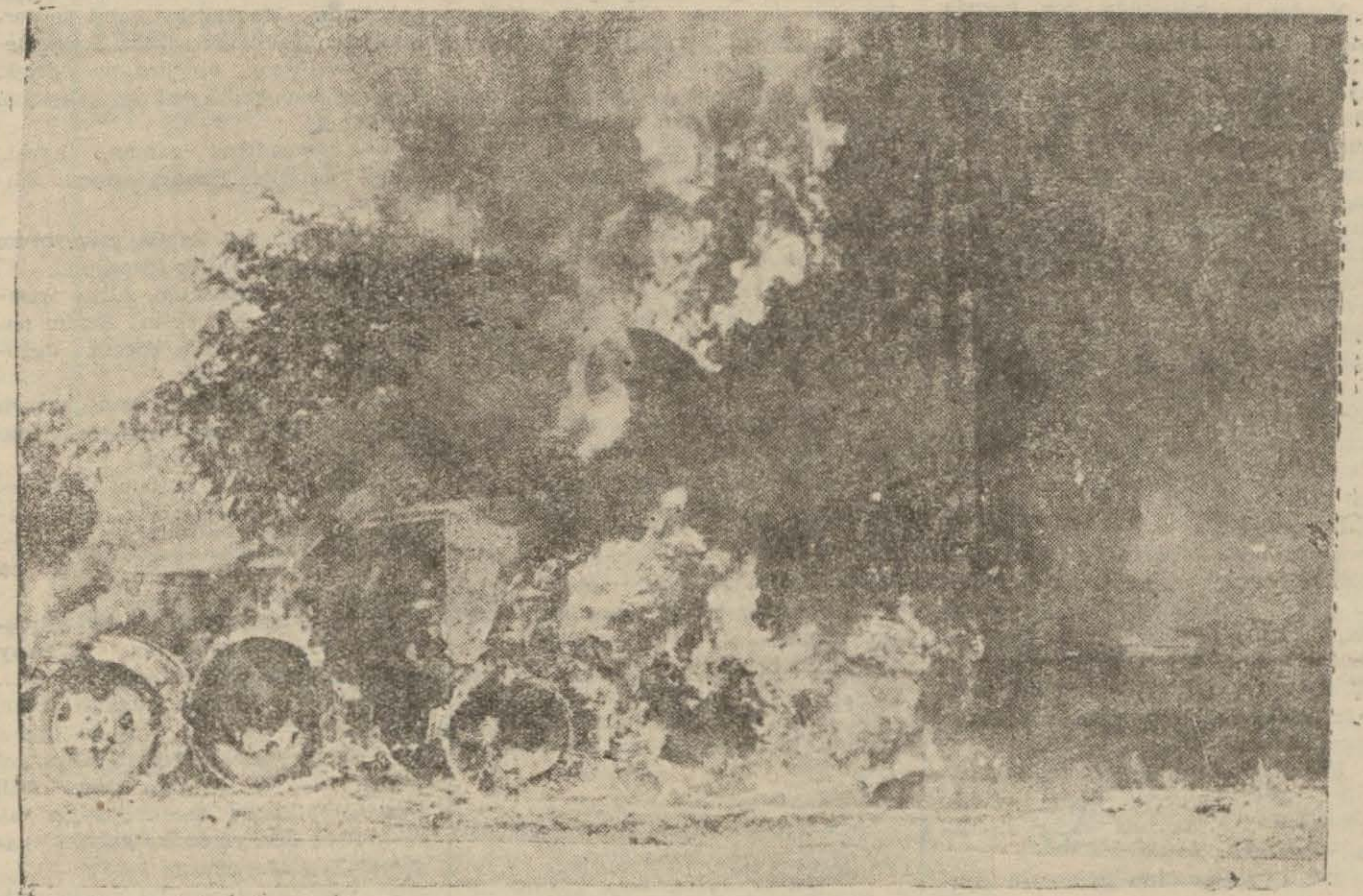
Sebzeye fiatleri bu sene neden pahalıdır?

Sebzeye ve meyve hâline göre mal az geliyor

Halkımızın en mühim gıda maddelerinden olan sebze bu yıl çok pahalıdır. Bunun başlıca sebebi malın az gelmesidir. Alâkadarlar bunun önüne geçilmesi ve bahçıvanlığın teşviki için tedbirlere başlamıştır. Sebze fiatlerinin pahalılığı alâkadarların nazarı dikkatini celbederek tedbirlere geçilmiştir. Filhakika bu sene geçen seneye nisbetle sebze ve meyve fiatlerinde büyük bir fark vardır. Halkımızın mühim gıda maddelerinden birini de sebze teşkil etmektedir. (Devamı 3 üncü Sahifede)

48 saatten beri yeni bir terakki yok

Londra, 19 (A.A.) — Rusya muharebesi bütün şiddetile devam ediyor. Almanlar mühim miktarda silâh ve insanı muharebe sokmaktadırlar. Bununla beraber 48 saattenberi taarruz, hiçbir terakki kaydetmemiştir. Ruslar, mukavemetleriyle mütearrızlara gittikçe artan zayıf ver-dirmektedirler. Rus cephesinin birçok kısmında kar yağmaktadır.

Harp sahasında bir tank alevler içinde yanıyor

ALMAN TEBLİĞİ

Timoçenko nun sekiz ordusu tahrip edildi

Bu ordulardan 648,196 esir alındı

Führerin umumî karargâhı 18 (A.A.) — Alman orduları Başkumandanlığının tebliği: (Hususi tebliğ) Briansk ve Viazma çift muharebesi muvaffakiyetle neticelenmiştir. Mareşal Kesserling tarafından kumanda edilen hava filolarile sıkı işbirliği yapan Mareşal Von (Devamı 3 üncü Sahifede)

Vaşington'da büyük huzursuzluk var

Japonya'nın harbe girmesi mümkündür

Vaşington 19 (A.A.) — Vaşington Post gazetesi 48 saattenberi Birleşik Amerikanın hükûmet merkezinde hükûm süren huzursuzluğa tercüman olmaktadır. Bu gazete Amerikanın dünyayı kapsıyavuran fırtınaya sürüklen-digini ve Birleşik devletlerin, Lindberg'in «Avrupa mücadelesi» (Devamı 3 üncü Sahifede)

Alman - Sovyet Harbino Bakış

Alman hareketi yavaşlamazsa...

İngilizlere göre Sovyetlerin derhal yıkılmaları muhtemel

Odesa muazzam bir kor halinde

İngiliz kaynaklarının verdiği haberlere göre, Moskovadaki cen-nelî mümessiller hemen kâmil-len şehri terk etmiş bulunmaktadırlar. Hükûmete ait evrak dosyaları bir kaç hafta evvel Kazana gönderilmiştir. (Devamı 3 üncü Sahifede)

MAAŞLAR ayın 27 sinde verilecek

Maaşlar ayın yirmi yedisinde geçen yıl olduğu gibi Cumhuriyet Bayramının arifesinde verilecektir. Maliye Vekâleti bu hususta vilâyetlere emir göndermiştir.

SOVYET TEBLİĞİ

Muharebeler garp istikametinde şiddetli

Moskova civarında 16 tayyare düşürdük

Moskova 19 (A.A.) — Gece yarısı nesredilen Sovyet tebliği: 18 teşrinievvel günü bütün cep-hede anudane muharebeler devam etmiştir. Muharebeler bilhassa garp istikametinde şiddetli olmuştur. Burada kit'alarımız fa-gist ve Alman kuvvetlerinin ta-aruzlarını birkaç kere geri püs-kürtmüşlerdir.

17 teşrinievvelde birkaç Alman tayyaresi düşürülmüştür. 27 Sov-yet tayyaresi kayıptır.

18 teşrinievvelde Moskova ci-varında 16 Alman tayyaresi düşürülmüştür.

★ Roma, 19 (A.A.) — Roma şehrinde toplanan demir malzeme mlk-tarı bir buçuk milyon tondan fazlaya baliğ olmuştur.

Moskova halından Lenin-grada mesaj

Moskova, 19 (A.A.) — Moskova şehri dün Leningrad halkına gönderdiği bir mesajda, düşmanın kütle halinde kutaat tahsis ederek sarıttığı muazzam gayretlerine rağmen, Moskovanın düşmana bırakılmayacağı bildirilmiştir. Moskova Sovyet şehri olarak kalacaktır.

Napoliye büyük çapta bombalar atıldı

Kahire, 19 (A.A.) — Orta Şark İngiliz hava kuvvetleri umumî karargâhının tebliğinde İngiliz bombardıman tayyarelerinin per-gebe aşkısı Napoli'de bazı he-deflere muvaffakiyetle taarruz ettikleri kaydedilmektedir. Büyük çapta bombalar tersanede torpil fabrikasına ait bazı binalara dok-turulmuştur. (Devamı 3 üncü Sahifede)

Açık bırakılan mangaldan bir ev yanıyordu

Dün gece Şehrinde bir yangın olmuştur. Saraymeydan İs-kenderaga Cami sokak 9 numara-kıdaran pasturmacı Eyüp, ka-dir gecesi münasebetle ailesile birlikte camie gitmiştir. Bu es-nada evde üzerini örtmeği unut-tukları mangaldan tutuşmuş ve nihayet oda alevler içinde kal-mıştır. Yangını haber alan İffa-ıye derhal yetismiş ve yangın bü-yümeden söndürülmüştür.

Cumhuriyet Bayramı Başvekilin bir nutku ile açılacak

Şehrimizdeki merasim programı yarın alâkadarlara bildirilecek

Cumhuriyetin 18 inci yıldönü-mü Bayramı hazırlıkları yurdu-muzun her tarafında büyük bir sevkle yapılmaktadır. Başvekilimiz Doktor Refik Saydam bu kutlu Bayram münasebetile bu ayın 28 inci salı günü saat 12.50 de radyoda bir nutuk söyleyecek ve bu suretle bütün memlekette Cumhuriyet Bayramı merasimi açılmış olacaktır. Başvekil, Türk milletine Bayramı tebrik edecek-tir. Nutuktan sonra Ankara'da Ulus meydanında tezahürat yapı-lacaktır. Bu tezahürat da radyo ile nesredilecektir.

ŞEHİRİMİZDEKİ MERASİM

Şehrimizde yapılacak merasim programı da tesbit edilmiştir. Yarın bütün alâkadarlara bildiri-lecektir. Toplanma yeri Beyazıt-ır. Alay buradan hareket ede-cek, Beyoğluna çıkacak, geçit

resmi Cumhuriyet âbidesi ileri-sindeki tribünün önünde yapıla-caktır.

Vapurun dalgasından bir sandal devrildi

Sandalcı kurtarıldı, eşya denize döküldü

Üsküdar iskelesine kayıtlı Re-cebin idaresinde'ri sandal Trak va-puru ahçı Celâle ait ev eşyasını Üsküdar'dan Beşiktaş'a götürmek üzere hareket ederken, o sırada iskeleye yanaşmakta olan Tahsin kaptan idaresindeki vapurun dal-gaları yüzünden devrilmiştir. Re-cep kurtarılmış, sandal batmıştır.

HARP VAZİYETİ

Sovyetler Moskova'yı müdafaa edebilirler mi?

Yazan: EMEKLİ KURMAY SUBAY

Doğu cephesinde vaziyetin bu-günkü hulasası şudur:

Viazma - Moskova yolunda ta-aruz eden Alman kit'aları Sov-yet hükûmet merkezine 45 kilo-metre kadar yaklaşmışlardır. Di-ğer taraftan Kalinin üzerinden yapılan Alman taarruzu da inki-saf etmiş ve Orel'den ilerliyen kuvvetler Moskovanın 200 kilo-metre cenup doğusunda Riazan'a varmışlardır.

Bu vaziyete göre, Alman taar-ruzunun şimal ve cenup cenah-ı (Devamı 3 üncü Sahifede)

Ne mezardan ses çıktı, ne çürümemiş ceset bulundu

Unkapanında Atlatamada kısmen harap olan Azaplar ca-miinin yanındaki yol genişletil-irken buradaki mezarlıklarda bu- (Devamı 3 üncü Sahifede)

CERÇEVE

Doktor (Siklop)

NECİP FAZIL EKİSKÖREK

Bir sinemaya gittim. Doktor (Siklop) isimli bir film oynanıyordu. Çoluk çocuğa mahsus, basit bir merak ve hayret filmi... Fevkalâde renklerden, çizgilerden, fotoğrafla oyun-larından, nisbet hilelerinden başka hiçbir mânası yok... Ne bir ruh ve kafa düğümü, ne bir mevzu, ne bir gaye... Sa-dece çoluk çocuğa ve bön in-sanlara müthiş bir şaşkınlık telkin edecek surette, basit fotoğrafla hilesine dayanan bir entrika:

Şehirlilerin dışına çekilmiş, insan uzviyeti üzerinde yeni keşifler peşinde gezen bir dok-tor, sırlarını kuralamak isti-yen birkaç kişiye şifleniyor, onları, keşfettiği bir ışılda kü-çültüyor. Evet, bu insanlar, şahadet parmağı boyunca kü-çültülüyor. Artık ondan son-ra, parmak adamlarla, tabii öl-çüdeki eşya, hayvan ve insan-lar arasındaki mütemadi nis-bet oyunlarını seyrediyorsu-nuz. Meselâ bir kedi, bunların yanında fil büyüklüğünde, bir kitap, apartman yüksekliğinde, bir çatal, mızrak uzunlu-ğunda, bir tümsek, dağ irili-gindedir.

Doktor (Siklop) bana yaman bir hakikati iltih etti. Düşündüm ki, boyu bosu ay-ni olan insanlar arasında, her kuvvetli şahsiyet, ister iste-mez başkalarını küçültün, şa-hadet parmağı boyuna indirsin, onlarla kâinat arasındaki nis-bet ölçüsünü bozan birer (Dok-tor Siklop)dur.

(Doktor Siklop) bir kitap yazınca, parmak adamlar, kita-bın sahifeleri arasında tahta-kurusu gibi ezilir ve satırları pis kokulu lekelerle kiletirler. (Doktor Siklop) bir müesseses-kurunca, parmak adamlar, ge-celi gündüzlü çalışarak, incecek sıçan dişlerle o müessesenin direğini kemirirler. (Doktor Siklop) bir zafer taktımın al-tından geçince, parmak adam-lar, üstüste binerek takım te-pesine kadar ulaşır ve oradan heybetli düşmanların başına bir kiremit düşürürler.

Her cemiyette, her memle-kette, her şehirde, her mahal-de, her ailede, her köşede, her bucakta, her işte, her hâdise-de bir (Doktor Siklop); ve, ya birkaç milyon, yahut sadece birkaç parmak adam vardır. Parmak adamların azapla-rından merhamet duymamak, fakat buna rağmen onlardan öğrenmek mümkün olmu-yor.

SON TELGRAF
Okuyucularına iki Güzel Tefrika Daha Hazırladı

SON TELGRAF okuyucuların-dan gördüğü büyük teveccüh ve sevgisine mukabele etmek sevk-iinde, biri diğerinden daha gü-zel ve cazip iki yeni tefrika ha-zırlamış bulunmaktadır.

Bu eserlerden birini tarihi yazılarıyla kendisini tanıtır-mış, bu defa vak'aları vesika-ları ile ortaya koyarak tatlı, selis ve akıcı üslûbile büsbü-tün canlandırmış olan RAIL-Mİ YAGİZ hazırlamıştır.

Diğeri de güzide edipyerimizden NİZÂME MUHTİTİN'in en be-nîk hâlede mükemmel olan harikulâde bir romanıdır.

Her iki tefrikaya da yakında başlayacağız.

HALK FİLOZOFU

VATANDAŞ HAKKI

REŞAT FEYZİ

Söyle bir iddiada bulunabi-
lir miyiz:

— Mürakabe Komisyonu â-
zasından başka, hiçbir vatan-
daş yoktur ki, fiat tesbiti işine
aklı ersin, bu mevzuatı daha
iyi bilsin ve muhakeme ede-
bilsin.

Böyle bir iddia tabii gültüğe
olur.

Ohalde, şu tarzda bir teklif
yapmak hem makul, hem de
hakkı olacağı düşüncesiyle diyo-
rum ki:

Fiat Mürakabe Komisyonu,
herhangi bir maddenin fiatını
tesbit ederken, neden bu fiatı
kabul ettiğini, esbabı mucibe,
sile vatandaşlara ilân etmeli-
dir. Mafiyet fiatı, nakliyesi,
vergisi, sair masrafları ve ve-
sair, madde madde izah olun-
malıdır.

Bu takdirde, hâdis, şümül-
lû bir anket halini alacak, bu
şekilden anlıyan vatandaşlar

yaziyeti kavrayacak ve eğer,
aksak, yanlış bir taraf varsa,
Komisyona müracaatla bildire-
ceklerdir. Bu da, şüphesiz ha-
yırlı bir memleket hizmeti o-
lacaktır.

Bu iş, hüsnüniyetle, sistemli
yapılırsa, eminim ki, çok iyi
neticeler alınacaktır. Komis-
yonun ne gibi esaslara dayana-
rak fiatın maddeye o fiatı
koyduğu malum olunca, bu
mevzuatı dair bilgisi olmayan
vatandaşlara da, daha ziyade
bir kanaat gelecektir.

Komisyonun, böyle bir ha-
reketi kendisini mecbur ad-
detmeyeceğini zannetmiyorum.
Bilâkis, Komisyon, bu takdir-
de daha rahat çalışmak imkân-
larını bulacaktır. Konan fiat
hepimizi âlakadar ettiği, niha-
yet keselerimizle münasebat-
tar bulunduğu için, sanırım,
vatandaşlar, bu izahı istemekte
hakklıdır.

GÜNÜN
TEK KİDİ13 Teşrinievvelde kar
ve 13 ün uğursuzluğu

Teşrinievvelin on üçü idi. 13 rakam-
ının uğursuz olduğu söylenir. Ben,
bu gibi şeylere pek inanmam. Fakat,
bu sefer, inandım.

Yurdun bir köşesinde bir kazada
bulunan eski bir mektep arkadaşım
var. Çok senli benliyiz. İçtiğimiz su
ayrı gımeç. O demek, ben demektir.
Bu arkadaşım mütemadi ısrarları ü-
zerine, geçenlerde, bir kaç gün süren
kışa bir seyahat yaptım. Bu arkadaş-
ım vazife ile bulunduğu kasabaya
gittim. Oraya gittiğim zaman, aynı
12 inci günü ağsım idi, müthiş bir
soğuk vardı. Teşrinlerde görülmemiş
ve alışılmamış bir soğuk. Hayret el-
tim. Gece yattık, uyuduk. Havanın
fevkalâde soğuk olduğunu anladım.

Yataktan kalktım, dışarı baktım:
Bir de ne göreyim?... Yerler bir karış
kar ve bir taraftan da kar yağmakta
devam ediyor. Tarih: Teşrinievvelin
on üçü.

Hey mübarek kar, dedim, beni mi
bekliyordun?... Söde o gün arkadaşla
birlikte geziniye çıkacaktık. Nerede?
O gün ağsıma kadar, odanın içinde
hapis olduk. Bu vakitsiz kar ve kış,
arkadaşımı da, tipki benim gibi, gül-
gi avılamış. Kışık tedarikâtını be-
niz yapmamış, yani, soba filân kur-
durmamıştı.

Mangalları tepeme ateş doldur-
tuk. Başına geçtik, çene çaldık.
Mübarek kar, ağsıma kadar dinme-
di. Gece oldu, yattık.

Tekrar sabah olup gözümüzü aç-
tığımız vakit parlak bir güneşle kar-
şılaştık. Hava biraz kırılsın, fakat,
soğuk tamamen geçmemişti. Seyahat,
hulâsa ağzından, burnundan geldi.
O gün, öğleden sonra, yola çıktım, İs-
tambul'a geldim.

Seyahat ettiğim yer, İstanbul'a ya-
kın bir yurt köşesidir. Erzurum filân
olsa, eh, bir derveye kadar su gö-
türür tarafı vardır. Şarkta, kış erken
gelir.

Ömrümde Teşrinievvel on üçte kar
yağdığını ilk defa gördüm.

Allahın bildiğini sizlerden neden
saklıyorum?... Arkadaşım evinde,
kari ilk gördüğümüz o 13 Teşriniev-
vel ağsım, mangalla ısıtılmış odada
bir kaçüçük, mütevazı masa kurduk.
Çilingir sofrasının başına geçtik. Bi-
raz ısıtmak lazımdı. Bir taraftan şar-
kı mırıldanıyorduk. Böyle bir havada
ve günde ne şarkısı söylenir?

Arkadaşla benim, ikimizin ağzın-
dan, gayri ihtiyari ilk olarak şu şarkı
çıktı:

Kış gelmede firak aşmadır sine-
me yare.
Kim ne derse desin, kış özenekçe
bir mevsim ağılı, vesselâm!

R. SABİT

Cinayet mi, kaza mı?

İzmir 19 (Hususi) — Menemen-
Adlyesine şayanı dikkat bir ih-
bar yapılmıştır. Bu ihbara göre
geçenlerde Çamaltı tuzlası civa-
rında elektrik hatları tamir eder-
ken cereyan çarppı ölen hat ça-
vuşu B. Sadık Çıplak kasden öl-
dürülmüştür. Bilâhare de cesedi
elektrik telinin üzerine bırakıl-
mıştır. Keyfiyet ehemmiyetle tet-
kik olunmaktadır.

Trenlerde bayram tenzilâtı
yapılmıyacak

Her yıl bayramda İstanbul -
(Ankara arasında Devlet Demir-
yolları idaresince tatbik edilmek-
te olan tenzilâtı tarifenin bu yıl
tatbik olunmayacağı anlaşılmış-
tır.

Ham deri borsada muamele
görecek

Koyun ve keçi derisi fiatleri
çok artmıştır. Âlakadarlar bunu
sebepsiz görerek tetkiklere geç-
mişlerdir.

Şimlik ham derinin borsada
muamele görmesine karar veril-
miştir.

BÜRHAN CEVAT

MAHKEMELERDE

Yazan:
HÜSEYİN BEHCET"Çantama bak.. 60 kuruşum
var.. Yarı yarıya paylaşalım.."

— İnanmıyorsun bana öyle mi
Hamdi?.. Şimdiye kadar kaç defa ya-
lan söyledim sana.. Aldım da verme-
dim mi yoksa? Bir kaç defa donlan-
dım mı seni?

— Anlamıyorsun ki kardeşim!
Men çî güyem.. Tanburem çî Sazed?
Sana yok diyorum.

— Farisi memnu.. Türkçe söyle..
— Ben Farisiyi gayet iyi bilirim.

Her zaman da konusurum.. Bilmec
misin?.. Bizan zamanında mektep-
lerde Arabi, Farisi dersi vardı. İkisi-
ni de iyi bilirim.. Men ben, Tü sen,
O o.. Ma biz, Şüma siz, İyyan onlar..
Ezmen benden, Ez tü senden, Ez o
ondan..

— Kes.. Kes.. Yafer artıkl.. Sende
din iman da heş getiredir.

— Neden?..
— Bilmec misin? «Kim ki okur Fa-
risi.. Gilder dinin yarısı..» Derler.

— O, dinin değil, deynindir. Es-
kiden din ile deyn bir yazılır, ay-
rı okunurdu. Farisi okuyanın borcunun
yarısı gider.

— Hab hab hab hay! Güleym bar-
.. Amma da benzetin hal.. Ona
öyle dedin.. Peki, bu şimdi söyleye-
ceğime de diyeceğin var mı bakal-
ım?

— Söyle ..
— «Arapça istiyen Urbana gitsin»
«Farisi istiyen İrana gitsin»
«Firengiler Firengistana gitsin»
«E biz, Türküz, bze Türki gerek-
tir».

— Bunlar, bilhienler, beceremi-
yenlerin denemeleri azizim.. Dil bil
de istersen Kiptica bil.. Dil dildir.

— İşi yine martavala vurduk.. Şu
mesaleyi boyuna kapatmaya uğraşı-
yorsun.. Zenden bir lıra istedi.. Ya-
rım saattir, bir bir dereden su getir-
yorsun. Ne Farisi kaldı.. Ne Arabi-
si.. Ne Kiptisi.. Bunların hepsi, şu

bir lirayı vermek için.. Halbuki,
şu lıra bir kere benim hakkım.. Senin
sahidimim.. Madem ki işahit göste-
din, yevmiyemi vereceksin. Sonra be-
nim yevmiyem bir lıra da değil..
Tam iki büyük lıra alırım çalıştığım
zaman..

— Çalışmadığın zaman, hava..
Şimdi boştasın.. Havayı nesim al-
yorsun..

— Kim demiş.. Bugün çalışıyorum
ya işte.. Şimdi şahitlik edeceğim..

— Şahitlik edeceksen, Allah rıza-
sı için şahitlik edeceksin.. Benim na-
muma yalanı şahitlik edecek değil-
sin ya!..

— Neyse.. Uzun lûfın kıtası, yarım
papel ver de, yarım değil öbür gün
kocakarıdan alır, veririm.

— Vallahi bak, çantamı göstere-
yim.. Altmış kuruşum var.. Yarı ya-
rıya paylaşalım..

— Olmaz.. İdare etmez.. Bana en
aşağı iki mecdiye lazım..

— Haydi peki.. Bak, yirmi kuruş-
la da ben eve gideceğim.. Tramvay
parası, sigara parası, hepsi içinde..

— Yah.. İnsanın davası olur,
mahkemeye gelir de, yanına para
almaz mı?.. Mesela şimdi bir lıra yol
parası isteseler ne yapacaksın? Adil
mühazeret kararı alacak değilsin ya!..

— Para olmayınca ne alayım ya-
nıma? Yok işte, azizim..

— Peki, haydi ver iki mecdiye..
Çok söyleme..

— Gel şöyle mahkemeye doğru gi-
delim.. Sıramız nerdeyse gelir.. Al,
haydi.

Mahkemelerden birinin kapısına
doğru yürürlerken, çantamı çıkar-
dım.. Fermuarı açtım.. İçerisindeki bo-
zuk paralardan saymaya başladım.. O
bu paraları çıkarırken, çantamın di-
ğer tarafindan bir on liralığın ucu
sırıyordu.

Bir kadın yanarak, bir erkek
de yoğurt yerken öldü

Karagömrükte oturan Fatma
isminde 55 yaşlarında bir kadın
mangalın üzerine düşmüş, muh-
telif yerlerinden yanarak ölmüş-
tür.

YOĞURT YERKEN ÖLDÜ

Fatihde oturan 70 yaşında Sü-
leyman dün İtfaiye caddesinde
bir yoğurda yoğurt yerken öl-
müştür. Cesedi Morga kaldırıl-
mıştır. Yoğurt tatbik edilmektedir.

Palto hırsızının muallimlik
iddiası doğru değil!

Üniversitede palto hırsızlığı ya-
pan Tark adındaki Taksim lise-

Seyyar esnaf hi-
maye etmeli

Şehrin muhtelif semtlerinde, haf-
tanın muayyen günleri kuran pa-
zarlar, İstanbulun buculuk meşherle-
ridir. Gazetelerin yazdığına göre, pa-
zar yerlerinde halka ucuz satış yapan
seyyar esnaf son zamanlarda dü-
kâncıların rekabet edemediğindedir.
Bunun sebebi nakil vasıtalarının pa-
halılığıdır. Seyyar esnaf, şehrin muh-
telif yerlerindeki pazar yerlerine sa-
tacıkları malı arabalarla naklede-
ler.

İstanbul halkının mühim bir kısmı,
yiyecek maddelerini bu pazar yerle-
rinden tedarik eder. Hakikaten, bu-
ralarda da fiatlar yükselcek olursa
fakir halk için çok mühim bir vaziyet
hâsıl olur.

Seyyar esnafı himaye etmek şeh-
ir iktisadiyatına nazırdır.

BÜRHAN CEVAT

Eskişehir Valisi
velat etti

Alman hastanesinde tedavi edil-
mekte olan Eskişehir Valisi Şük-
rî Yaşın dün vefat etmiştir. Ce-
nazesi bugün kaldırılmaktadır.

Güz devresi imtihanları

Üniversitede yapılmakta olan
güz devresi ikmal imtihanları so-
na ermek üzeredir. Hukuk ve İk-
tisat Fakültelerinde imtihanlar
ayın 26 sında neticelenecektir.
Notlar ayın 23 inde talebelere
tebliğ olunacaktır.

Ankara taksit ücretleri
arttı

Ankara 19 (Telefonla) — Ben-
zin ve lastik pahalılığı yüzünden
gehrimizde taksit ücretlerine yüz-
de 35 nisbetinde zam yapılmıştır.

EDEBİ ROMAN: 142

Bir Cinayet Davası

Yazan: ETEM İZZET BENİCE

— Ağır bir itham karşısında
bulunduğunu evvelki cesede sa-
na söylemiş, cevaplarını da al-
mışım. Fakat, bu celse kulağınla
duyduğun ağır ithamlar karşın-
da kaldın. En kısa yoldan haki-
kati bana söyle. Ayşe senin me-
resin miydi?

Ferdi:
— Hayır..

Dedi, sözüne ekledi:
— Onunla daima bir kardeş,
bir arkadaş gibi konuştum.

Hâkim, bu sefer Ayşeye döndü:
— Ayşe böyle mi?

Dedi ve tok bir sesle sualine
ilâve etti:

— Vereceğin cevap kat'i olsun.
Sonra, kendi kendini yalanlar-
san çok ayıp olur ve varsa suçun
iki misline çıkar!

Ayşe mırıldanarak cevap ver-
di:

— Hiçbir şey söyleyecek halde
değilim.

Hâkim, kürsüye vurarak asabi-
yetle:

— Bu cevap değil. Bana doğru-
yu söyle..

Dedi, Ayşe:
— Hayır, metresi değilim.

Diyecek hemen gözkapaklarını
yumdı ve tekrar sandalyaya ot-
turdı.

(Devamı Var)

400 yeni
yatakŞehrimiz hastaneleri-
ne ilâveler yapıyor

Hem Tıp Fakültesi talebeleri-
nin daha verimli çalışmalarını te-
min etmek ve hem de hastanele-
rimize daha fazla hasta alınması
için Belediyeimiz hastanelerin -
deki yataklar sayısına 350 - 400
yeni yatak ilâve olunması karar-
laştırılmıştır.

Karar bu ders yılı içinde tat-
bik olunacaktır.

Yeni imar plânları

Dahiliye Vekâleti her vilâyet
ve kaza merkezinin imar plân -
larını yaptırmaktadır. Samsunun
imar plânı hazırlanmaktadır.

Bozüyük kazasının imar plâ-
nının tanzimi işi de 3850 li-
raya münakasaya çıkarılmıştır.

Manifatura eşyasını
saklıyan

Bir tüccar yakalandı

Alıcılara malı olmadığını söy-
leyen Fincancılarda Vahram Ber-
beryanın ardıysı aranılmış, bu-
rada gizli manifatura, çorap ve
kumaş stokları bulunmuştur. Ken-
disi adliyyeye verilmiştir.

Belediye, nakliyatında
araba da kullanacak

Belediye kendi kamyon ve
kamyonetlerini peyderpey azal-
tarak bunların yerine araba koy-
mağın münasip görmüştür. İnhi-
sarlar idaresi bira fabrikası da
arabalardan istifade edecektir.

Açık iş ve memuriyetler

Sümer Bank Unum Müdürlü-
ğü tecrübeli bir dosya memuru
aramaktadır. Ayın 11 ine kadar
müracaat olunmalıdır. Ziraat
Bankası lise ve lise mezunları
arasından imtihanla memur ala-
caktır. Yaş haddi 21 - 35 tir. Mü-
racaat müddeti 11 Teşrinisiyeye
kadar. Tekaütlik hakkı da
vardır. Mersin Liman İşleri Ano-
nim Şirketi römorkörleri için iki
çarhi aramaktadır. Kasımpaşa-
daki Deniz Hastanesine 120 lira
aylık ücretle bir kalorifer memu-
ru aranmaktadır.

KÜÇÜK HABERLER

VİLÂYET ve BELEDİYE:

★ Sovyet, Fransız, Macar konsolos-
ları dün Valiyi ziyaret etmişlerdir.

★ Belediye fayton arabaları ücret
tarifesini tesbit etmiştir. Encümence
kabulünden sonra tatbik edilecektir.

MÜTEFERİK:

★ İnhisarlar Umum Müdürlüğü ya-
kında Ankara'ya taşınacaktır.

★ Ünyon Fransa binasındaki bü-
yük salonun tiyatro haline getirilmesi
için Belediye teşebbüsle bulunmuştur.

DİS
PolitikaAmerika'nın yeni
kararı

Yazan: Ahmet Şükrü ESMEN

Amerika mebuslar meclisi, A-
merika ticaret gemilerinin silâh-
landırılmasını temin için bitarâf
lık kanununda değişiklik yapı-
lmasını kabul etmiştir. Devletle-
rünün hukukuna hükümlerine göre,
bitarâf bir devlet, ticaret gemi-
lerini silâhlendirebilir. Silâhlan-
mak öyle bir müdafaa tedbiridir ki,
devletler hukuku hiçbir ilâhî em-
ret gemisini bundan mahrum et-
mez. Fakat Amerika, bitarâf
lık kanununu kendini kayıtlı olan
aldığından ticaret gemilerini silâh-
landırmaktan ve tehlikeli bölge-
lere uğramaktan menettir. Bu
tarafık kanununun bu iki kay-
dını Almanyanın işine pek ziyade
veriyordu.

Önceleri, Amerikanın, yalan-
ticaret gemilerini silâhlannak-
tan meneden kaydı değil, bu ge-
mileri tehlikeli bölgelere uğra-
maktan alıkoyan hükümleri de
kaldıracağı zannedilmişti. Fakat
anlaşıyor ki Reis Ruzevelt, bitarâf
lık kanununun kayıtlarını ka-
dırmak meselesinde adını adan
yürümeği daha muvafık görmüş-
tür. Anlaşıyor ki Reis, Amerika
halk efkârını zorlayarak değil,
ona uyarak yürümek istiyor. Bu-
velt Amerika efkârının önüne ge-
tilmiyor. Onun arkasından gidi-
yor. Bu da Reisin ve Amerika
hükûmetinin, Mihver devletleri
tarafından iddia edildiği gibi, A-
merikalıların, kendi arzularını bil-
gina anlatmaktadır. Hakikat şü-
dür ki Ruzevelt Amerikalıların
rüküleyeceği yerde, belki Amerika
efkârı Ruzevelt sürüklenmektedir.
Ruzeveltin Amerikayı harbe sür-
rüklemekte olduğu hakikatini
iddialar, Amerika demokrasisi
yanlış anlayıştan doğmaktadır.
Ruzevelt de bir insan olduğu için
savaş karşısında kendine mahsus
fikirleri olabilir. Fakat şahsî düş-
şüncelerini büyük bir demokrasinin
olarak halk efkârının temayüz-
lerine uymak zorundadır. Vilsen
un, barışçı duygularını yenmeye
uğraşırken büyük acı duyulmuş
bir hakikattir.

Amerikanın savaş karşısında
durumunu anlamak için yalan-
Ruzeveltin ağzına bakmamak
yade Amerika halk efkârını takip
etmek gerekli olur. Böyle oldu-
ğuna göre, Amerikanın gelece-
te nasıl hareket edeceğine şü-
phe edilmez. Amerika, başta İs-
giltire olmak üzere, Almanya
ile dövüşen devletlere elden gelen
yardımda bulunmak kararını
vermiştir. Fakat Amerika elden
yardım yolunda adım adım
rününmesinde ısrar etmektedir. Bit-
kanunu kabul edilir. Ertesi gün
bitarâflık kanununun bir mu-
desi değiştirilir. Başka bir gün
bu kanun büsbütün kaldırılaca-
tır. Amerikanın neden böyle a-
dım yürüttüğünü düşünmek
emtiye kimsenin hakkı olamaz.
Esasen bunu münakaşa etmek
bir fayda da yoktur. Demokrasinin
nin çemberi yavaş döner ve on-
hızlandırmak kimsenin elinde
gelmez.

Şunu bilmek gerekir ki Ame-
rikanın böylece adım adım yürü-
mesine sebep, savaşta girmekten
çekinmesi değildir. Amerikanın
ödevlerinden kaçman korktuğu
sanılar değillerdir. Harpten ola-
nı çıkarmak değil, tersine doğru
rak, kendilerini savaşta
yıklaştıran âmil, Mihverlerin
yıkıldıkları. Esasen Amerika bitarâf
rafık durumuna aykırı ki, Mihver
le adamlar atmıştır ki, Mihver
Amerikayı her an, harp halinde
savaşabilir. Bu hale göre, savaş-
sayabilir. Bu hale göre, bu
larak harbe girecektir. Bu
cevabı aramıken, Amerikanın
bir zaman, resmen harp ilân et-
miyeceğini bilmek gerekiyor. Ame-
rika bir yol tutmuş savaş yolunda
ilân edilmemesi savaş yolunda
Bu yolun hangi noktasında Ame-
rikanın harp halinde bulunma-
ta olduğunu ilân, Mihverle
müş bir işit.

HADİSELER
KARŞISINDA
SON TELGRAF

FAYTONUN

ASALETİ

Faytonlarla otomobillerin üç-
retleri aynı olarak tesbit edildi.
Araba, motörül nakil vasıtası ile
müsavî muameleye tâbi olma-
ktan mütevellit bir gurur içinde-
dir. Allah vere de, bu gurur, onu,
şımartırsa ve daha yükseklere
uçurırsa, bu sefer de atlı araba
türetlerinde bir ihtikâr başlama-
sın..

Tarihi faytonun asaletinden in-
şallah böyle bir hareket sâdir ol-
maz.

İMTİHAN

ZAMANI

İkmalde kalan musiki san'atkâr-
larının ikinci ve son imtihanları
Kânunusaniide yapılacaktır. O
zaman da muvaffak olanıyanlar,
arabı hiçbir yerde çalışmayacak-
lar..

Fakat, imtihan tarihi, musikişi-
naslarına aleyhine. Çünkü, o mev-
simde grip, boğaz ağrısı, soğuk
algınlığı fazladır. Bunlar, ses üze-
rine tesir etmez mi?

PARKLARDA

TEDBİR

Belediyemiz bütün parklara,
bahçelere radyo koyacak..

İşte bir tedbir ki: «Çiçeklere,
gimencilere basmayınız» levhala-
rından daha tesirli.. çünkü, bütün
parklar bundan sonra gürültülü,
patırdılı olacağı için, oralara bit-
tabi kimse gitmeyecek!

DÜNYANIN

ÇİLESİ

Geçenlerde, bir başmuharrir,
makalesine şu serlevhayı koy-
muştu: «Dünyanın çilesi dolma-
mıştır..»

Karilere, başmakalelerle ne ta-
ze ve yeni hakikatler öğretildiği-
ni görüyorsunuz ya.. Halbuki,
biz, dünyanın çilesi artık dolmuş-
tur, zannetmiştik!

AHMET RAUF

Tefrika No: 91

Sürü Çıngırakları

Yazan: CAHİT UÇUK

Örgülerin çözümlerle saçlarını, omuz-
larına, sırtına yayıldı. Uzun kulaç-
larla boydan boya gidiyor, suyun ya-
nında devrilmis bir çam kütüğüne o-
turan Recebin önünden geçerken,
gülmüşüyordun. Baza sırt üstü ya-
tarak, kipişizdi duyuyordum. Başı-
mın üstünde, altın ve zümrütten örü-
lû bir gök var. Bir fisiltili, hiç susma-
dan rüzgârla esiyor.

Recep, beni yanına çağırır. Kumsa-
la ortudum. Seftat su damlacıklarıyla
örtülü vücudunda, ısıak bükümlerle
göğsüne, omuzlarına dökülen saçla-
rına, sıcak bir hayranlıkla uzun uzun
bakıktan sonra:

— Biliyor musun Figen dedi. Bana
çocuklukten çikma, ilk gençlik yilla-
rını hatırlattın.. Yorgun geçen gün-
lerin geceleri ateş gibi sıcak bir uy-
kuyla dalar, rüyalarında senin gibi
kızların yüzdüğü, derin sular görür-
düm. Onları yakalamak isteyince,
aklında bir türlü çikamış ağımsı yeşil
kırlara kaçarlardı, beni çilgin gibi pes-

lerinde sürükliyerek koşarlardı. Şim-
di çocukluğumun o ilk ateşini duya-
rak seni seyrediyordum.. Tanrı, rüya-
larımı canlı olarak bana armağan et-
ti. Onlr hiç tutulmaz kaçarlardı. Fa-
kat sen elimdesin!

Kolumu

Son 24 Saat İÇİNDEKİ HADİSELER

(Bu yazının metinleri Anadolu Ajansı bültenlerinden alınmıştır)

Telhis eden: Muammer Alatur

Son 24 saatin en mühim meselesini Japon kabinesinde vukuş gelen değişiklik teşkil etmektedir.

Yeni kabine ilk toplantısını yapmış ve Başvekil General Tojo Japon siyasetinin nazım esaslarını ihtiva eden beyanatta bulunmuştur.

Bu beyanat yeni hükümetin Çin şülahını muvaffakiyetle bitirmek ve büyük Asya hayat sahasını vücade getirmek istemektedir. Harigeto, Mihver devleti ile olan münasebetler takviye edilecektir. Dahilde harp makinesi kuvvettirilecek ve bütün kuvvetler seferber edilecektir.

Başvekil demiştir ki: «Bütün Japon milleti bu esaslara mutabık olduğunu bildirirse, Japonyanın bu gayretlerini gerçekleştirme sine hiç kimse mâni olamaz. Bütün milletin itimadı ve yardımı ile milli emniyeti temin edeceğimiz ümit ederim.»

Bu beyanata yeni hükümetin programı addedilmektedir.

Röyterin Tokyo muhabiri, yeni kabinesinin bir harp kabinesi olduğunu fikrinde. Başvekilin aynı zamanda Harbiye ve Dahiliye Nazirliğini de üzerine alması na naidar görülmektedir. Bu hâdise Japonyada ilk defa vaki olmuştur.

JAPONYA, RUSYAYA SALDIRACAK MI?

Japonyadaki değişiklik münasebetiyle beyanatta bulunan Çin Harbiye Nazırı, Japonyanın Rusya karşı harekete hazırlandığını açıkça söylemiştir.

Gelen haberlere göre, Japonlar Mançurideki kuvvetlerini yarım milyona çıkarmışlardır. Bu ye-künün bir milyona çıkarılacağı da söylenmektedir. Yalnız Japonya Amerikan alacağı vaziyeti anlamak istemektedir. Eğer Japonya bir taarruza geçerse, Amerikanın bittar kalacağı şüpheli görülmektedir.

Eski Başvekil Prens Konoye'nin de, Ruzvelte gönderdiği mesajla Rusyaya karşı hareket serbestisi istediği söylenmektedir.

Japon Buharisi, Amerika ve Japon gazeteleri arasında münakaşaya yol açmıştır. Japon gazeteleri Amerikan meydan o-kumakta ve Amerikan gazeteleri de Japonyanın maskayı yüzünden atıldığını söylemektedirler.

Hulâsa Uzakşarkta vaziyet çok nazik bir devreye girmiştir. Her an bir çarpışma mümkün görünmektedir.

Yeni Japon kabinesine milleti harbe veya sulhe sevk etmek sa-lâhiyeti verilmiştir.

Bütün Amerikan gemileri Japon ve Çin sularını terk etmekte-dir.

Japon maliye Nazırı halka hitaben nesredilen beyanatta «mahrumiyetlere katlanmaya hazır olmalarına» işaret etmiştir. Diğer taraftan Holandanın Vasington sefiri London, Amerikan Felemenk Hindistanına biran evvel harp malzemesi göndermesini istemiştir.

HARP TEHLİKESİ ARTTI

Amerikan gazetelerinin izhar ettiği umumî kanaate göre, Büyük Okyanusta harp tehlikesi artmıştır.

«Vashington Star» gazetesi, Japonyanın ya şimalde Sibiriyaya, Yahut cenupta Felemenk Hindistanına karşı taarruza geçeceğini tahmin etmektedir. Bu takdirde Japonya ile Amerika arasında harbin başlaması muhakkaktır.

«İkinci» halde Japonya ile Amerika arasında harbin başlaması, Amerika ile Almanya arasında harbin başlamasından daha çok yakın bir ihtimaldir.

AMERİKAN MUHRİBİNİN TORPİLLERİNİ HADİSE

Vasingtondan gelen haberlere göre, Kiri ismindeki Amerikan muhribinin torpillerini ateşledi. Bu hâdise, Almanyanın denizlerde Amerikaya karşı taarruz siyaseti için bir başlangıçtır. Teşkil ettiği gibi, Nazilerin Japonları harbe teşvik için sarfettikleri bir gayettir. Almanlar bu suretle B.

japon kabinesindeki son değişikliği, Amerikan mehafili bir harp işareti saymaktadırlar. Japon - ya Sibirya veya Felemenk Hindistanına taarruz ettiği takdirde, Amerikanın muharebe - ye girmesi mümkündür.

yük Okyanustaki Amerikan harp gemilerini Atlantik'e çekmek istemektedirler.

Bununla beraber Atlantik'de, Amerikan harp gemileri Kiri'ye taarruz eden Alman denizaltısını aramaktadırlar.

ATLANTİK'DE BİR KAFİLEYE HÜCUM

Bir Alman tebliğine göre, kuvvetli bir himaye altında Şimali Amerikan İngiltereye giden bir İngiliz gemi kafilesi, Alman denizaltıları tarafından ölenmiştir. Günlere devam eden hücumlardan sonra, Alman denizaltıları topyekûn 50 bin tonluktak 10 ticaret gemisi batırmışlardır.

Alman Soyvet Harbine Bakış

(1 İnci Sahifeden Devam)

Taymis'e göre, Almanların başladıkları taarruz dayanılmaz bir süratle devam etmektedir. Almanlar bütün ihtiyatlarını muharebeye sokmuşlardır. Yaktunda Alman ileri hareketi yavaşlamadığı takdirde, Sovyetlerin derhal yıkılmaları muhtemeldir.

Merkez kesiminde cereyan eden şiddetli muharebeler rağmen, Almanlar durmadan cenup kesini istikametinde ilerliyorlar. Bu sonuncu kesinde Sovyetleri tehdit eden tehlike son derece artmıştır.

Çünkü şimdi tehdit altına giren yalnız Sovyet endüstrisi ve benzin ihtiyatları değil, İran ve Kafkasyadan İngiliz ve Amerikan malzemesinin naklini temin eden muvasala yollarıdır.

İtalyan gazeteleri, Sovyetler tarafından tahliye edilen Odesanın manzarasını tasvir etmektedir. «Stampa» gazetesi diyor ki: «Odesa muazzam bir alevden ibaret kalmıştır. Bütün şehir kor halindedir. Her tarafta evlerin tavanlarını kemiren ateşin sesi ve yıkılan duvarların gürültüsü işitilmektedir. Şehirde mahsur kalanlarla muhacimler arasında bu cehennem içinde muharebeler olmuştur.

Moskova pek kolay düşecek gibi değil

(1 İnci Sahifeden Devam)

çemberde büyük gedikler baki kalmaktadır. Binaaleyh, Moskovanın muhasarastandan yakın bir hâdise gibi bahsetmek mevsimsizdir. Katliyetle söylenebilecek yegâne şey, halihazırda kavlisin, Moskova'yı ihata edecek dairenin üçte birini teşkil ettiği ve Alman askeri seferlerinin de kabul ettikleri gibi, pek mühtemel olarak daire tamamlanmaya kadar, cepheden hücumların eskisi gibi şiddetli olacağıdır.

Alman sözcüsü, Moskovanın hücumla lanması büyük zayıflık sebebi olduğundan, Alman komandanlığının bundan kaçınmak arzusunda olduğunu ilâve etmiş ve aynı zamanda Moskovanın aç bırakarak zaptı kiymetli bir vakit kaybına mal olduğundan bu şehrin çok muharebeleri yapılmadan düşülmeyeceği kanaatinde olduğunu beyan etmiştir.

«Dejli Telgraf» gazetesinin Stockholm muhabirinin bildirdiğine göre, Almanlar hiç bir noktada Krimline 80 kilometre yaklaşmamışlardır. Almanların şimdiye kadar kazançları inkâr edilemezse de zayıfları muazzam ve karşılaştıkları müşküllât günden güne fazlalaşmaktadır. Muhabir, Almanyadan gelen iyi malumat sahibi bir seyyahın 1 Teşrinievvel tarihinden beri Almanların Moskova muharebesinde 500.000 kişi kaybettiklerini tahmin ettiğini bildirmektedir.

Ne mezardan ses

(1 İnci Sahifeden Devam)

lunan bakaya da kaldırılmaktadır.

Dün şayi olduğuna göre amel eden Hasan, Azap babanın lâh-cini kasma ile kazarken mezar-dan:

— Dokunma bana!

Diye bir ses işitmiş, bu sesi gıya üç defa duymuştur. Lâhîr açıldığı vakit ise amele Hasan bayılmış, meflûc bir hale gelmiş, hastaneye kaldırılmış. Güya Azap baba ile karısı ve çocuğu ait cesetler de aradan 301 sene geçmesine rağmen çürümemiş.

Bu rivayet, o civar halkının a-rasında kulaktan kulağa giderek yayılmış.

Meseleyi polisten tahkik etti. Buradaki yol açılırken (Elhac Hafız Mustafa) yazılı bir taş çıkmıştır. Azap baba ile karısı veya çocuklarına ait cesetler ise sırf rivayetten ibarettir. Amele Hasanın felce uğramış olduğu da doğru değildir.

Son Telograflar

AMERİKADA

Japonya'nın harbe girmesi pek yakın addediliyor

Vashington, 19 (A.A.) — 18 saatteberi Amerikan matbaası isanını tamamladı. Gazeteler umumiyetle Japonyanın harbe girmesinin pek yakın olduğunu mütealeasinda bulunmakta ve bunun da Amerikayı büyük savaşla sürükleyeceği kanaatini izhar etmektedir.

Almanlar cenup- tan Moskovaya asker çekmişler

London, 19 (A.A.) — İtmda şayan bir menbada alınan haberlere göre, Sovyet kuvvetlerinin merkez cephesinde anudane ve hiç beklenmedik mukavemeti karşısında Almanlar cenup cephesinden bir çok kuvvetleri çekmiş mecbur olmuşlardır. Bu sebeple Mareşal Budienin ordusunun üzerindeki tazyik hafiflemiştir. Bununla beraber, aynı haberlere göre, bu ordu Maricopol etrafında çarpışmaya devam etmektedir. Budienin ordusunun uğradığı zayıflık ağır olduğu kabul edilmekte beraber, bu ordunun henüz yıpranmadığı ve gerisinde Kızıl ordunun en iyi kuvvetlerinden biri olan büyük Kafkas ordusunun bulunduğu söylenmektedir. Bu ordunun tehcizatı mükemmeldir.

Kalinin vr Molotof Moskovadan ayrıldı

Stokholm, 19 (A.A.) — (Ofi) Sovyet Devlet reisi B. Kalinin ile Haricîye komiseri Molotof Moskovadan tayyare ile hareket etmişlerdir.

Moskova radyosunda bu sabahki haberler

Moskova, 19 (A.A.) — Radyonun bu sabah bildirdiğine göre, Sovyet kuvvetleri, Kalinin bölgesinde merkez cephe sinin şaf cenanında bir mukabil taarruza girişmişlerdir. İki taraf arasında çekışilen bir şehirde muharebeler bugün devam etmiştir.

Viazma muntakastındaki sol cenanhta, düşman ağır zayıflık pahasına, «B» isimli bir şehir muntakasında müesseslerinde Rus mevzilerine girmeye muvaffak olmuşlardır.

Vashingtonda

(1 İnci Sahifeden Devam)

diye tavsif ettiği mücadeleye se-yirci kalmaktan çıkıp, şimdi toprağın ayakları altında tıredidğini hissetmeye başladığını yazmak tadır.

Amerikan ticaret gemilerinin silâhlandırılmasına dair mebusan meclisi tarafından verilen kararı mevzuu bahzedən bu gazete Almanyanın gidişi karşısında alman bu tedbirin bir kasurının üsüne gılsuyu dökmek kabilinden pek testrisiz olacağını iddia etmektedir. Gazete son derece enerjik tedbirler alınması ve Amerikan ticaret gemilerinin harp çevrelerine girmesine mâni olan bitarafık kanununun ilgisi için Ruzvelt'e müzaheret edilmesini istemektedir.

Bu gazete diyor ki: «Koarny muhribinin torpilleri, mesisi Almanyanın Okyanuslara hâkim olmak arzusunun vaz geç-miyeceğini gösteriyor.»

Gazete, Japonyanın harbe girmekten içtinap edeceğine dair henüz bazı ümitler mevcut olduğunu, fakat bu ümitlere bel bağ-lamanın doğru olmayacağını ve bitarafık kanununun son artıkları da ortadan kaldırılmak için cesurane tedbirler alınması el-zem olduğunu kaydedilmektedir.

FİLİPİN SEFERLERİ

Nevyork 19 (A.A.) — Ticaret gazetesi, siyasi mahfillerde ko-musulanlara istinaden Bahriye komisyonunun, Filipin seferleri için ordunun her an elde mevcut bütün vapurlara müstacelen ihtiyacı olabileceğini, Nevvork vapur kumpanyalarına ihbar etmiş olduğunu bildirmektedir.

Deniz mahfillerinde iyi istih-baratı olan işbu gazete, hükümet elzem gördüğü takdirde filonun toplanması ve Vladivostok seferlerinin temini için, bahriye ko-misyonunun ticaret gemilerinin vaziyetini teltik etmiş olduğunu ilâve etmektedir.

Londrave Vişi- ye göre cep- hede vaziyet

London, 19 (A.A.) — (B.B.C.) Bugün Alman - Rus harbinin 18 inci haftası, 120 nci gündür. Rusya'dan gelen haberlere göre Ruslar her tarafta mukavemet devam ediyorlar. İnsanca uğradıkları ağır zayıflarını sonsuz ihtiyatlarla telâfi ediyorlar. Almanların uğradıkları zayıfları miktarı tarih gösterecektir. Fakat herhalde geçen harpte aynı müddet zarfında kayıplarından çok fazladır.

Son 24 saat zarfında vaziyette pek az değişiklik olmuştur. Kalinin muntakasında çetin muharebeler devam ediyor. Ruslar mu-kabil hücumlarla Almanlara ağır zayıflat veriyorlar. Viazma muntakasında vaziyetin çok ciddi olmasına rağmen Rusların itimadı azalmamıştır. Orel cephesinde Almanlar daha fazla ilerleyememişlerdir.

Moskovayı tehdit eden tehlike hâlâ ciddidir. Fakat Moskovanın sukutu hayati tesir yapamaz. Çünkü Alman - Rus harbinin itidinde sındanberi usta Rus ameleleri şarka doğru nakledilmişlerdir.

Vişi, 19 (A.A.) — (Ofi) Rusya'da cereyan eden muharebeler hakkında Havas - Ofi ajansının askeri muharriri şu mütealeada bulunuyor: Alman haberler Kalinin'den Azak denizi sahiline kadar bütün cephe boyunca şiddetli muharebelerin devam ettiğini bildiriyor. İki taraf da takviye kitaları almıştır.

Moskova etrafında, Donç havzasında, Azak denizi sahlinde Almanlar yeni taarruzlarda bulunuyorlar.

Moskovada halka şehrin bombardman tehlikesine maruz bulunduğunu bildirmiştir. Moskova tehlikede addedilmektedir.

İngilizler ve Ruslar Tahrandan çekildi

Tahran 19 (A.A.) — İngiliz ve Rus kuvvetleri çekildikten sonra Tahrandan Sovyetler Birliğine gönderilen malzemenin transit muamelesini temin için ancak bir kaç zabıt kalmıştır.

Napoli bombalandı

(1 İnci Sahifeden Devam)

lara, demiryollarına ve lokomotif garajlarına isabet etmiştir. Cuma günü İngiliz bombardman tayyareleri Sirakusa hava üssüne taarruz etmişlerdir. Düşmanın bir av tayyaresi ağır hasara uğramış ve üssüne dönmemiştir.

Şimali Afrikaya yapılan aktın-lar esnasında birkaç düşman tayyaresi tahrip edilmiş veya hasara uğratılmıştır. Ezzania hava meydanına da taarruz edilmiştir. C.42 tipinde bir tayyare düşürülmüş, birkaç tayyare hasara uğratılmıştır. Bir kısayla ait binarlarda infilâklar vukubulmuştur.

Habeşistanda İngiliz bombardman tayyareleri cuma günü Ambergogeriya'nın cenubundaki düşman mevzilerine müessir bir taarruza bulunmuşlardır. Bütün bu hareketlerden İngiliz tayyareleri salimen üslerine dönmüşlerdir.

Alman Tebliği

(1 İnci Sahifeden Devam)

Bock kumandasındaki Alman orduları, 67 piyade, 6 süvari, 7 zırhlı tümen ve 6 zırhlı lıradan mürekkep 8 ordudan ibaret olan Mareşal Timocenkunun kumanda ettiği Sovyet ordular grupunu tahrip etmişlerdir.

Muharebe sahasının düşman - dan temzilenmesi işi devam etmektedir.

Bu muharebelerde şimdiye kadar 648.196 esir alınmış, 1197 tank, muhtelif capta 5229 top ve sayıl-ması mümkün olmayan miktarda muazzam harp malzemesi iğtinam veya tahrip olunmuştur.

Düşmanın kanlı zayıfları vahim-dir.

Bu hareketin tahakkukuna Mareşal Von Kluge, General - Kolonel Baron Von Weichs, General Kolonel Strauss ordularile General Kolonel Hoth, zırhlı kat'alar Generali Reinhardt kumandasındaki kuvvetler iştirak etmişlerdir.

HARBİN 1942 PLÂNI

(Başmakaleden Devam)

tarafından yıkılması, Asya Sovyet Cumhuriyetlerinin propagandası ile içinden fethedilmesini ve Ruslarla münferit sulhu beklিয়েcekler ve Hint hudutlarına kadar da bizzat inip yeni hareket mevsimini bekleyeceklerdir. Yeni hareket mevsimi 1942 nin Mayıs sonu tahmin olunabilir. O vakte kadar hazırlanmış ve Sovyet Rusya'da ele geçirdiği araziye ek-tirmiş, madenleri işletmeye açmış, normal hayatı idareye almış, muvasala ve ikmal yollarını tanzim etmiş olan bir Almanyanın garpte ve şarka fighiterye müteveccih umumi bir harekete geçmesi galip ihtimal dahilindedir. Bu umumi hareket ağırlıklı ihtimal İtalyan - İspanyol - Fransız hava, kara ve deniz kuvvetlerini de içine almış olarak Avrupa garbinde Cebelittarik, Şimali Afrika'da Mısır ve Süveyş, şarka Kafkas, İran, Irak yolu ile yine Mısır ve Süveyş istihdaf edecek iki taraflı muazzam bir kıskak hareketi ile Akdenizi İngiliz donanmasına kapamayı, Akdeniz çevresini ve Şimali Afrikayı İngiliz kuvvetlerinden tamamiye temizlemeyi, Orta ve Yakın Şark, Akdeniz İngiliz imparatorluğunu tamamiye yıkmayı ve mücadleyi münhasıran Okyanuslara intikal ettirmeyi gaye edinen bir umumi hareket olacaktır. Bu umumi hareket muvaffak olduğu takdirde Avrupadan, Küçük Asyadan, Şimali Afrikadan, Akdenizden A-rap Yarımadasından, Orta Asyadan İngiltere tamamiye sürülmüş ve çıkarılmış olacak. Japonya da yine muvaffak olduğu takdirde belki Hindistan müstesna, bütün Asya Mihvere geçmiş olacaktır. O vakit Fransız, İtalyan, İspanyol, Alman deniz harp vasıtaları da Japon donanması ile teşkil mesai edecek Pasifik ve Atlantik'de mücadleye devam edecekler ve harp tamamiye Okyanuslar ve Okyanus kanalları harbine çevrilecektir. Bu arada hava kuvvetleri ile Britanya adalarının tahrip ve istilâna başlanacaktır. Harp Okyanuslara intikal ettikten sonra Pasifik'de bir Japon cephesi, Atlantik'de bir Kanada cephesi harbin son ve nihai safhası olarak belki açılmış olacaktır.

Ancak bütün bu tasavvur ve plan hakikate tevafuk eder mi, hayal midir, başlanırsa bitirilebilir mi, Almanya ve Japonyanın, İngiltere ve Amerikanın vaziyetleri ve muvaffakiyet de-vece-leri ne olur, harp hangi tarafın zaferi ile biter? Bütün bunlar ayrı ayrı bahislerdir ve neticeler hakkında şimdiden kat'i bir hükme varmak mânâsızdır. Yalnız ve muhakkak ki Sovyet Rusyanın mağlubiyeti ve mücadelenin münferit bir sulh veya tatsızlık hitama ermesi, Kafkas petrol havzasının Alman işgaline uğraması takdir ve neticesinde bir uzlaşma sulhu vukua gelmezse 1942 de olacak şeyler herhalde beş aşağı, beş yukarı bunlardır.

ETEM İZZET BENİCE

Sebzeye fiyatları

(1 İnci Sahifeden Devam)

Pahalılığın nerden ileri geldiğini bir muharririmiz de tedkik etmiş, sebze ve meyva hâlinde de malumat almıştır. Vaziyet şudur: Sebze umumiyyetle 940 senesine nisbetle 941 yılında 56,545 kap eksik gelmiştir. Fiyatların yük-seklğine de başlıca sebep budur. SEBZE FİYATLARI NASIL UCUZLATILABİLİR? Alâkadarların söylediklerine göre, nakil vasıtalarının azlığından ve buna inzimam eden ücretlerin de çokluğundan Bursa ve Yalova gibi yerlerden şehrimize az sebze gelmektedir. Malların elden ele geçmesi de pahalılığa âmilidir.

Bunun önüne geçilebilmesi için Pendik ve Kartal gibi sebzeliğe çok elverişli yerlerde bahçıvanlığı teşvik etmek gerektir.

Maliye Vekili bugün geldi

Maliye Vekili Fuat Ağıralı bu sabahki trenle Ankaradan şehrimize gelmiştir.

İtalya kralı Livornoda

Livorno 19 (A.A.) — Bu sabah İtalya Kralı Livorno'ya gelmiş ve bu şehirde yapılmakta olan inşaatı teltik etmiştir.

TAKSİM Sinemasında

Büyük Muvaffakiyet

Milletler arası şöhrate
malik Mısırlı Artist
BEDİA MUSABENİ ile

BÜYÜK SAN'ATKAR
SÜRİYELİ YILDIZ
MARİ KUİNİ

tarafından ibda edilen

Türkçe Sözlü Arapça Şarkılı ve Sözlü

KIZIM DUYMASIN

Gülünecek ve ağlanacak ibretimiz sahneler ve hayatı hakikiyi gösteren bir şaheser.

Bugün saat 9,30 da Halk matinesi

diğer matineler: 11,45 — 2 — 4,15 — 6,30 ve suare 9 da

Dikkat: RADYO Pazarı

Her Nevi Radyo Satılır, Alınır ve Tamir Edilir
Galata, Tünel Karşısı No. 17 Telefon: 42685

Artırma ve eksiltmeye girenleri!

MÜTEAHHİTLER

Tasarruf bonosilo iş göründü!

KAZANIRSINIZ

Çünkü teminat olarak yatırdığınız 940 lira Tasarruf Bonosu iso bir sene sonra bin lira olur.

Tamamile tezyin edilen

ELHAMBRA sineması (Eski Sakarya)

Yeni mevsim için daima Türkçe ve ilk vizyon filmleri göstermek üzere açılıyor.

ZALOĞLU RÜSTEM

BÜYÜK TÜRKÇE FİLM

Şarkın meşhur aşk ve kahramanlık efsanesi
20. Birinciteşrin yarınki Pazartesi akşamı

Bütün dünyayı hayrette bırakmış olan AŞK ROMANLI...
Bütün insanı ihtarlar bir filmde...
«Romeo ve Juliette» filminin fevkinde muazzam bir şaheser...
EMİLLY BRONTO'nun lâyemut romanından alınmış

ÖLMIYEN AŞK

(Wuthering Heights)

Baş Rollerde:

MARLE OBERON ve Laurence Olivier

Bu Perşembe Akşamı

SARAY Sinemasında

Harp vaziyeti

(1 İnci Sahifeden Devam)

ları Moskova doğusunda nere-deyse birleşmek üzeredir. Sovyetler bu kuşatmalara mâni olamadıkça, Moskova'yı müdafaaaya girişmelerini hayrette karşılamak mümkün değil. Esasen Moskova, Leningrad derecesinde tahkim edilmiş değildir. Sovyetler bir düşman ordusunun Moskova önüne varıp şehre taarruz edecekleri varid gördükleri için, etrafında kuvvetli bir tahkimat manzumesi tesis etmişlerdir.

Almanların Orta üzerinden Rı-azan'a doğru taşacaklarını biz evvelce yazmıştık. Bundan başka Mareşal Budienin ordularının da şimal cenahından yeni bir kuşatma taarruzuna maruz bulunduğunu da varid görmüştük. Kursk ve Harkof bölgelerinde Rus kuvvetlerinin vaziyeti artık tehlikelidir.

Ruslar Moskova'yı ve Harkofu müdafaa etmekle, bütün Rus ordularının vaziyetini tehlikeye düşürmüş oluyorlar. Zira artık muttasıl bir cephe kalmamış, orduların iç cenahları tamamiye yarılmıştır. Ruslar bu vaziyette kal-mıya devam ettikçe Alman orduları için yapılacak iş bu orduların cenahlarına çarh ederek gerilerini kesmek ve imha etmektir. Bu itibarla İran - Kafkas muvasala yolları da artık yakın bir tehlike önündedir.

Hulâsa: Merkez ve cenup bölgelerinde Rus orduları yeni bir imha muharebesine düşmek üzere, mektense, Sovyetler hesabına Moskova ve Harkofu terketmek, Volga ve Don nehri sol sahiline çekilmek hayırlıdır.

WILLY FORST Operet

Büyük bir muvaffakiyetle

ŞARK

Sinemasında

Devam ediyor.

İREN

Büyük Lüks Filmi

İREN

Danslar ve zarafetler filmi

Bu Hafta

Bütün şık kadınları ve güzellik amatörü erkekleri

SÜMER

sinemasına koşturuyor ve

ANNA NEAGLE - RAY MIL-

LAND tarafından yaratılan

İREN

senenin güzel filmi takdir

nazarlarla seyrediyorlar.

Bugün saat 11 de tenzillâtı

matine.

Şehir tiyatrosu TEPEBAŞI DRAM KISMINDA

Bu akşam saat 20,30 da

HAMLET 5 perde

★

İSTİKLÂL CADDESİNDE

KOMEDİ KISMINDA

YOKOHAMA

RILENT HAMDI ERIC